Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2020–2021

34 650 Voorstel van wet van de leden Bergkamp, Van den Hul en Özütok tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling ter nadere invulling van het verbod om ongeoorloofd onderscheid te maken op grond van geslacht (Wet verduidelijking rechtspositie transgender personen en intersekse personen)

L

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 6 juli 2021

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap[1] heeft kennisgenomen van de brief[2] van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 16 oktober 2020, waarin de Staatssecretaris – mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap – vragen heeft beantwoord over zijn voornemen het geslacht weg te laten van de identiteitskaart. De leden van de fractie van de **SGP** hebben enkele aanvullende vragen, waarbij de fractieleden van de **Fractie-Nanninga** zich graag aansluiten.

De aanvullende vragen zijn bij brief van 28 mei 2021 aan de Staatssecretaris voorgelegd.

De Staatssecretaris heeft op 5 juli 2021 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Dragstra

[1] Samenstelling:
Essers (CDA), Ganzevoort (GL), Sent (PvdA), Van Strien (PVV), Van Apeldoorn (SP), Atsma (CDA), Pijlman (D66) *(ondervoorzitter)*, Schalk (SGP), Klip-Martin (VVD), De Bruijn-Wezeman(VVD), Baay-Timmerman (50PLUS), Beukering (Fractie-Nanninga). A.J.M. van Kesteren (PVV), De Blécourt-Wouterse (VVD), Vos (PvdA), Van der Burg (VVD), Dessing (FVD), Doornhof (CDA), vac. (PvdD), Veldhoen (GL), Vendrik (GL), Van der Voort (D66), De Vries (Fractie-Otten), Nanninga (Fractie-Nanninga), Raven (OSF) Verkerk (CU) *(voorzitter)*, Prast (PvdD).

[2] *Kamerstukken I* 2020/21, 34 650, K.

kst-34650-L
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2021

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Den Haag, 28 mei 2021

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft kennisgenomen van uw brief[3] van 16 oktober 2020, waarin u – mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap – vragen heeft beantwoord over uw voornemen het geslacht weg te laten van de identiteitskaart. De leden van de fractie van de **SGP** hebben enkele aanvullende vragen, waarbij de fractieleden van de **Fractie-Nanninga** zich graag aansluiten.

In uw brief van 16 oktober 2020 stelt u op pagina 2 het volgende: «Anders dan de identiteitskaart heeft het paspoort de primaire functie van een reisdocument dat aan internationale vereisten dient te voldoen. Eén daarvan is het vermelden van het geslacht. De internationale standaard die dit vereist is vastgelegd in Europese wetgeving.»
Nu kan de identiteitskaart ook gebruikt worden als reisdocument. Als daarop het geslacht niet wordt vermeld, dan voldoet het daarmee toch niet aan de internationale vereisten van een reisdocument?

In voornoemde brief gaat u niet in op een argument van de fractieleden van de SGP, namelijk dat er juist een kwetsbare groep is die baat heeft bij de registratie van het geslacht. Waarom kiest u dan niet voor de mogelijkheid van registratie van het geslacht op de identiteitskaart? Juist die kwetsbare groep kan daar immers mee geholpen worden.
Ook gaat u niet in op het punt dat er burgers zijn die om hen moverende redenen het geslacht vermeld willen hebben op de identiteitskaart. Voor deze groep geldt dezelfde vraag: waarom niet kiezen voor de mogelijkheid om het geslacht wel te registreren op de identiteitskaart?

De commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

De voorzitter van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.J. Verkerk

---

[3] *Kamerstukken I* 2020/21, 34 650, K.

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2021

In de brief van 28 mei 2021[4] stellen de leden van de SGP-fractie en de Fractie-Nanninga twee aanvullende vragen naar aanleiding van mijn brief van 16 oktober 2020[5] en de brief van 3 juli 2020[6] van de Minister van OCW.

Ten eerste schrijven de leden van de fracties: «Nu kan de identiteitskaart ook gebruikt worden als reisdocument. Als daarop het geslacht niet wordt vermeld, dan voldoet het daarmee toch niet aan de internationale vereisten van een reisdocument?»

De internationale normen voor reisdocumenten zijn beschreven in ICAO doc. 9303. Daarin staat onder andere dat het geslacht vermeld dient te worden met M, V of X. Deze normen gelden voor paspoorten, omdat deze in Verordening (EG) Nr. 2252/2004[7] zijn opgenomen. Ook gelden deze normen voor identiteitskaarten, omdat deze in verordening (EU) Nr. 2019/1157[8] zijn opgenomen. In de laatstgenoemde verordening is echter expliciet een uitzondering opgenomen om af te wijken van de norm met betrekking tot de vermelding van het geslacht. Lidstaten mogen ervoor kiezen dit niet op te nemen. Zoals eerder aangegeven ben ik voornemens gebruik te maken van deze uitzondering.

De identiteitskaart kan binnen de EU gebruikt worden om het recht op vrij verkeer en verblijf uit te oefenen. Officieel is het geen reisdocument[9]. Reizen binnen de EU wordt namelijk niet gezien als een grensoverschrijding. Wel wordt de identiteitskaart buiten de EU in specifieke gevallen geaccepteerd als document voor grensoverschrijding, dit op basis van bilaterale verdragen.

Ten tweede schrijven de leden van de fracties het volgende: «In voornoemde brief gaat u niet in op een argument van de fractieleden van de SGP, namelijk dat er juist een kwetsbare groep is die baat heeft bij de registratie van het geslacht. Waarom kiest u dan niet voor de mogelijkheid van registratie van het geslacht op de identiteitskaart? Juist die kwetsbare groep kan daar immers mee geholpen worden. Ook gaat u niet in op het punt dat er burgers zijn die om hen moverende redenen het geslacht vermeld willen hebben op de identiteitskaart. Voor deze groep geldt dezelfde vraag: waarom niet kiezen voor de mogelijkheid om het geslacht wel te vermelden op de identiteitskaart?»

In mijn vorige brief heb ik toegelicht waarom ik niet alleen voor de groep die dat wil het geslacht weglaat. Dit zou namelijk stigmatiserend kunnen werken.

Ik heb laten onderzoeken of instanties bij identiteitsverificatie gebruik maken van het gegeven geslacht. Dat bleek niet het geval te zijn. Identiteitsverificatie is de primaire functie van de identiteitskaart. Het

---

[4] Kenmerk: 167193.02u.
[5] *Kamerstukken I* 2020/21, 34 650, K.
[6] *Kamerstukken II* 2019/20, 27 859, nr. 145.
[7] PbEU 2004, L 385.
[8] PbEU 2019, L 188.
[9] Zie artikel 2 lid 1 van de Paspoortwet.

creëren van een optie voor de burger vereist verregaande aanpassingen van het aanvraagproces en productieproces, die zullen leiden tot verhoging van de prijs van een identiteitskaart. Gelet op het feit dat het gegeven niet noodzakelijk is voor de primaire functie van het document in combinatie met het standpunt over onnodige geslachtregistratie in het regeerakkoord, kies ik ervoor het gegeven weg te laten.

Mensen die om hen moverende redenen hechten aan een identiteitsdocument dat het geslacht vermeldt, kunnen gebruik blijven maken van een paspoort.

De wetgeving die het schrappen van de vermelding van het geslacht op de identiteitskaart regelt verwacht ik eind 2022 aan de Tweede Kamer aan te bieden. Hierbij zal ook een consultatie plaatsvinden.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops